

Chełmianin o bliskim sercu mieście Lwowie

Kresowy witraż

Przed miesiącem chwaliliśmy chełmskie środowisko literackie za organizację kolejnej, już osiemnastej edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego „U progu Kresów”. Tego konkursu, podobnie jak wielu innych kulturalnych przedsięwzięć, nie byłoby, gdyby nie postać Krzysztofa Kołtuna, chełmskiego poety, dziennikarza, ostatnio także antykwariusza, ale przede wszystkim wielkiego miłośnika polskich kresów.

Krzysztof Kołtun jest postacią niewątpliwie znaną wielu chełmianom, lecz godzi się przedstawić jego dorobek wszystkim czytelnikom „Ziemi Lubelskiej”.

Piewca ziem kresowych

Kołtun urodził się w 1958 roku w Chełmie w rodzinie zabużańskiej, wywodzącej się z okolic Lubomla (Jagodziny, Rymacze) na Wołyniu, co sprawiło, iż stał się piewcą ziem kresowych – zwłaszcza wołyńskiej i podolskiej – i duchowym przewodnikiem po dawnych Kresach Wschodnich. Zaczął pisać mając 12 lat, a debiutował pierwszym artykułem prasowym w wieku 18 lat. Opublikował ich aż kilkaset na łamach przeróżnych, także zagranicznych czasopism – by wspomnieć choćby watykańską edycję „Rycerza Niepokalanej”. Najdłużej współpracował z „Niedzielą” i „Gościem Niedzielnym”.

Jego pierwszy tomik poetycki zatytułowany *Powrót* ukazał się drukiem w 1984 roku w Krakowie dając początek serii *Debiuty Literackie „Sceny Ludowej”*. Od tej pory ma ich w swoim dorobku już 18, z czego dwa – *Dzwonczek* z 1992 i *Zielnik chełmski* z 2003 roku – wydane zostały w Chełmie, a trzy poza granicami kraju – *Szelest róży* w 1999 i *Wołyńska litania* w 2001 roku w Ostrogu na Ukrainie, zaś *Kresowe żurawie* (niskonakładowa pozycja bibliofilską) w 2001 roku w Berlinie. Tomiki znalazły swoje miejsce m.in. w bibliotekach czołowych polskich instytucji kulturalnych na emigracji w Paryżu, Rapperswilu i Nowym Jorku. Wiersze chełmskiego poety tłumaczone były na języki ukraiński, litewski, czeski, a nawet hebrajski.

Witraż Lwowski

11 maja 2006 r. w Galerii Atelier Ryszarda Karczmarzkiego w Chełmie przy ul. Lwowskiej miała miejsce promocja książki poetyckiej Krzysztofa Kołtuna *Witraż Lwowski*, która ukazała się jako tom VI w ramach serii Biblioteka „Cracovia Leopoldus” nakładem Wydawnictwa FALL oraz Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Krakowie, przy finansowym wsparciu Chełmskiego Cementu Sp. z o.o. Na około 70 stronach autor pomieścił 52 liryki lwowskie pisane

w latach 1998–2005. Choć powstawały w różnych miejscach, to zawsze z myślą o Grodzie nad Peltwią – „Semper Fidelis” („Zawsze Wiernym”) Ojczyźnie.

Warto podkreślić, że tomik ukazał się w roku знаmiennym: w 350. rocznicę ślubów króla Jana Kazimierza w archikatedrze lwowskiej oraz 345. powołania przezeń Akademii (przekształconej z kolegium jezuickiego – początku uniwersytetu noszącego później imię monarchy) i 65. mordu na profesorach lwowskich – wydarzenia wyznaczające symbolicznie kres istnienia trzeciej Almae Matris w Rzeczypospolitej.

Tomik opatrzony został wstępem pióra Janusza M. Palucha (redaktora całości publikacji), a ilustrują go kolorowe fotografie witraży Katarzyny Łoży, reprodukcje starych pocztówek ze zbiorów autora i współczesne fotografie Bogusława Gaca.

Oaza tradycji przy... Lwowskiej

Dał się poznać Krzysztof Kołtun również jako współorganizator życia literackiego w regionie i na dawnych Kresach Wschod-

Krzysztof Kołtun – chełmski poeta, dziennikarz i antykwariusz

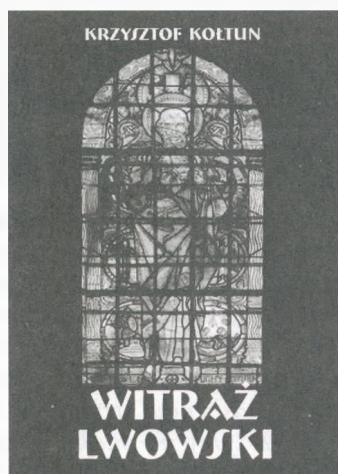
Chełmski poeta był pomysłodawcą i organizatorem znaczących ogólnopolskich konkursów poetyckich: „Matka” (5 edycji), „Wiersze dzieciom” (10 edycji) i „U progu Kresów” (od 1988 r. do dziś).

Jest Pan Krzysztof laureatem wielu laureatów: Ogólnopolskiej Nagrody im. Jędrzeja Ciemiaki (ZG Związku Młodzieży Wiejskiej w końcu lat 80. XX w.), literackich nagród im. A. Patkowskiego (Sandomierz 1999) i Stowarzyszenia „ARS POPULI” im. Władysława Hasiora (Kraków–Zakopane 2005), Nagrody im. Kazimierza Andrzeja Jaworskiego (Chełm) – za osiągnięcia w 2005 roku w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury, a także nagród i wyróżnień w licznych ogólnopolskich konkursach poetyckich. Reprezentuje Stowarzyszenie Pisarzy Polskich i Bractwo Białego Pasterza przy Teatrze Regionalnym w Krakowie oraz Chełmską Grupę Literacką „Lubelska 36”.

Z pasji kolekcjonerskich, zamilowania do etnografii, upodobań literackich i bibliofilskich wreszcie wyrósł przed rokiem Antykwariat „Kresowy” Krzysztofa Kołtuna. Tak jak inne tego typu placówki prowadzi skup, sprzedaż i komis rozmaitości, przy czym już sama lokalizacja – przy ul. Lwowskiej – sugeruje, że jest to coś więcej. To oaza regionalnych i kresowych pamiątek i pamięci o tradycji razem.

Gdy w majowy czwartkowy wieczór przebrzmiała lwowska uczta duchowa przy świecach w Galerii Atelier, niektórzy jej uczestnicy od razu dali się namówić Krzysztofowi Kołtunowi na wycieczkę przecieranym przezeń od 1990 roku szlakiem wołyńskich przodków – do Rymacz ze świętym Izydorem Oraczem, Lubomla Jagielly i „legunów” Komentanta Piłsudskiego, którym Polska śni się wiecznym już snem na kwaterach w Kowlu.

Jan A. Paszkiewicz

nich oraz animator kultury w ogóle. W 1982 roku założył Chór Pątnicy „Podole” (istniał przez 15 lat), w 1988 roku – Towarzystwo Rodzin Kresowych, a w 1999 – Nadbużańskie Towarzystwo Kultury w Chełmie. Na promocji swej ostatniej książki zaprezentował po raz pierwszy chór dziecięcy „Sokoliki” z repertuarem pieśni kresowej.